

Jesaja 11:3 – Jezus doet recht in de puinhoop

Vrede, wie wil het niet? Maar we leven in een wereld vol haat. Het is een puinhoop. Niet alleen ver weg, maar net zo goed dichtbij. Zelfs in de kerk ontstaat zomaar verwijdering. Maar Jezus biedt een weg uit de puinhoop!

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB Gezang 157 : 1, 2, 3 en 4

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Psalm 98 : 3 en 4

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Jesaja 11 : 1 – 10

Zingen: 'Magnificat' (Sela)

Preek over Jesaja 11 : 3

Zingen: LvK Lied 132 : 1, 2 en 3

Kinderen terug

Kinderlied

Leefregels

Zingen: GKB Gezang 48 : 1 en 4

Gebed

Collecte

Zingen: Psalm 72 : 2, 4 en 10

Zegen

Jezus doet recht in de puinhoop

Inleiding

dia 1 – op kamers

Toen ik 18 was, ging ik studeren,
en dat betekende direct een verhuizing:
van mijn veilige en vertrouwde plekje in Hoogeveen
naar een kamertje in het onbekende Kampen.

Dan moet je opnieuw beginnen,
en dat wordt wat makkelijker gemaakt door een
studentenvereniging.

Alleen... ik had het niet zo op studentenverenigingen,
en al helemaal niet op gereformeerde studentenverenigingen,
wat in Kampen nu eenmaal de enige mogelijk was...

Waarom zou ik me terugtrekken in een clubje gelijkgestemden,
terwijl er zo veel valt te leren van andersdenkenden?

En allemaal theologiestudenten bij elkaar, is dat geen saaie
boel?

Bovendien had ik wel eens wat opgevangen over het
studentenleven,

over vergaderingen die tot diep in de nacht doorgaan,
over formalistisch gedoe met aansprektitels,
over hiërarchie en duurdoenerij.

Moest ik daarvan lid worden?!

Maar ja, het alternatief,
eenzaam verpieteren in mijn studentenkamertje
en me maar helemaal verliezen in de studieboeken,
dat trok me nog minder aan.

Dus ik heb mijn vooroordelen aan de kant gezet,
en ben toch maar lid geworden.

Van die keuze heb ik nooit spijt gehad.

Mijn oordelen gingen veel te snel.

Ik had een klein stukje van de buitenkant gezien, een paar uiterlijkheden,

en dacht dat dat genoeg was om mijn oordeel klaar te hebben.

Maar in die buitenkant heb ik me vergist,

en, nog veel belangrijker, achter die buitenkant zaten toffe mensen.

Zonder die mensen was ik vandaag waarschijnlijk geen predikant geweest.

dia 2 – Jezus doet recht in de puinhoop

Oordelen: wat hebben we ze snel.

In dit geval had ik vooral mijzelf ermee gehad

als ik niet over mijn vooroordelen heen was gestapt.

Maar het kan ook heel anders gaan:

met onze oordelen over alles en iedereen,

oordelen op basis van uiterlijke schijn en geruchten,

kunnen grote brokken ontstaan.

Vanochtend gaat het erover

dat Jezus recht doen in de puinhoop die wij ervan maken.

1. In de puinhoop

dia 3 – in de puinhoop

Een puinhoop, daar weten ze in Israël in de tijd van Jesaja wel over mee te praten.

We hebben het er al eerder over gehad, maar laten we het op een rijtje zetten.

Israël is door en door verdeeld.

Al zo'n 200 jaar is Israël gesplitst in twee delen,

Efraïm in het noorden en Juda in het zuiden.

Echt goede vrienden zijn ze sindsdien nooit geweest,

maar nu maken ze het wel heel bont: ze zijn in staat van oorlog.

Om te overleven sluiten ze bondgenootschappen met andere volken.

Zo ook koning Achaz van Juda,

een koning die het politieke spel vol overgave speelt.

Hij gooit het op een akkoordje met de machtige Assyriërs
en denkt dat zijn land en hijzelf zo veilig zijn.
Niets is minder waar.

Achaz heeft zich overgeleverd aan de grillen van de Assyriërs,
en kan niet anders dan als een marionet hun bevelen opvolgen.
De gevolgen zijn voor de gewone burger:
zij zijn nergens meer veilig.
Het is een puinhoop!

dia 4 – Israël glijdt weg in de puinhoop (boomstronk)
Jesaja heeft het over de 'stronk van Isai'.

Maar wie is Isai ook alweer?

Isai is de vader van koning David.

Van David naar Achaz loopt een rechte lijn,
het koningschap is steeds van vader op zoon overgedragen.

Koning Achaz heeft een indrukwekkende stamboom.

Maar nu wordt het een stronk genoemd,

het zielige restje van een omgehakte boom.

Het koningshuis van David is volledig ingestort.

Israël glijdt steeds dieper weg in de puinhoop.

Een puinhoop die ze zelf veroorzaakt hebben.

Met hun machtsspelletjes.

Met hun houding van 'ons zal niets gebeuren'.

Met hun afgaan op de buitenkant.

Met hun snelle oordelen.

dia 5 – onze puinhoop van oordelen

We maken er een puinhoop van.

Onze wereld zit vol machtsspelletjes en wantrouwen.

Landen spelen een ingewikkeld schaakspel,

en ondertussen is Syrië letterlijk een puinhoop.

Maar die puinhoop is niet alleen ver weg,
die puinhoop is er in Nederland net zo goed,
het is, helaas, zelfs hier, in de kerk.

Het is zo verleidelijk om af te gaan op uiterlijke schijn en
op geruchten.

We zijn zo gewend om ons oordeel klaar te hebben.
In onze wereld, waar zoveel te kiezen valt, moet je wel.
Maar de werkelijkheid is altijd ingewikkelder dan onze
kortzichtige oordelen.
En dan gaat het mis.
Iedereen vindt iets, er ontstaan groepen, er ontstaat
verwijdering,
zonder dat we elkaar eens echt goed in de ogen hebben gekeken.
Helaas gebeurt dat, helaas maak ik me er ook schuldig aan,
en de puinhoop die dan ontstaat, speelt alleen de duivel in de
kaart.

2. Jezus doet recht

dia 6 – Jezus doet recht (takje)

Maar God laat ons niet in de puinhoop.

Dat is de prachtige boodschap van Jesaja 11.

Die stronk, het dode restje van wat eens een machtig
koningshuis was,

die stronk is niet het einde.

Uit die stonk komt een telg op, een fris en groen takje.

Na Achaz komt een nieuwe koning in de lijn van David.

dia 7 – er komt een eerlijke koning

Het moet wel een heel bijzondere koning zijn,

die met onze puinhoop nog wat kan...

Aan een nieuwe koning Achaz hebben we helemaal niets.

Wat we nodig hebben is iemand die vrede brengt en recht doet,
een koning van een heel ander soort.

Jesaja schrijft: 'hij ademt eerbied voor de Heer;

zijn oordeel stoelt niet op uiterlijke schijn,

noch grondt hij zijn vonnis op geruchten.'

Deze koning doet er niet aan mee!

Hij doet niet mee aan het altijd maar je oordeel klaar hebben,

hij doet niet mee met het afgaan op de buitenkant,

hij doet niet mee proberen het voor zichzelf makkelijk te
houden.

Deze koning is eerlijk, is integer,

een koning, met de woorden van vers 5, van gerechtigheid en trouw.

Wat een verademing is dat!

Zo'n koning kan vrede brengen in onze puinhopen.

dia 8 – de oplossing komt van God

Deze koning klinkt niet menselijk.

Zelfs de meest eerlijke en zuivere mensen kunnen dit niet waarmaken.

Zij hebben ook hun uitglijders en donkere kanten.

Zij kunnen soms niet anders dan een oneerlijk oordeel hebben, omdat de puinhoop zo ingewikkeld is dat het hen te boven gaat.

Deze nieuwe koning, het groene takje op de boomstronk, moet meer zijn dan een gewoon mens.

Jesaja schrijft: 'de geest van de Heer zal op hem rusten.'

Een oplossing van onze puinhopen moeten we niet van mensen verwachten,

mensen kunnen geen betere en rechtvaardige wereld brengen, als de wereld aan ons is overgeleverd, loopt het slecht af.

De oplossing komt van buiten, van Gods Geest, van God zelf.

Die nieuwe koning is veel meer dan een mens.

dia 9 – bij koning Jezus ben je veilig

Jezus is deze koning.

God, die mens werd.

Vrijdag, op het kerstfeest, vieren we dat hij op deze wereld kwam.

Jezus is de koning op wie de Geest van de Heer rust.

In Matteüs 3 kun je lezen dat Jezus gedoopt wordt door Johannes de Doper.

En dan staat er: 'zodra Jezus gedoopt was en uit het water omhoogkwam,

opende de hemel zich voor hem

en zag hij hoe de Geest van God als een duif op hem neerdaalde.'

De profetie van Jesaja is uitgekomen.

Bij deze koning ben je veilig.

Hij gaat niet af op geruchten en op uiterlijke schijn,
maar daalt af naar deze wereld.

Hij komt in onze levens delen, hij wil je leren kennen.
Bij hem ben je veilig, hij laat je tot zijn recht komen.
Zijn macht gaat nooit over de rug van anderen heen.
Hij is een koning van vrede en recht.

3. Een weg uit de puinhoop

dia 10 – een weg uit de puinhoop

Maar is dat wel goed nieuws?

Als Jezus zo eerlijk is en recht doet,
wat moet hij dan met jou en mij?

Jesaja schrijft dat Jezus een rechtvaardig oordeel velst.

Vallen we dan niet allemaal door de mand?

Dat doet me denken aan een liedje dat heet:

'straks als ik geen pijn meer doe'.

Nee, niet, 'straks als ik geen pijn meer heb', maar 'doe'!

Ik doe mensen pijn, ben mede verantwoordelijk voor de
puinhoop.

dia 11 – God begint in de puinhoop iets nieuws

En dan blijkt die vredekonink, Jezus, nog veel indrukwekkender
te zijn.

Als hij zou afgaan op wat hij op aarde tegenkomt,
kan ik me maar een passend oordeel voorstellen:
dat hij de hele wereld opblaast.

Maar dat wil hij niet!

Jezus is niet gekomen om onze puinhopen te veroordelen,
om met eigen ogen te zien hoe weinig we van het leven terecht
brengen,

hij is juist gekomen om je een weg uit de puinhoop te geven!

God had de puinhopen in een beweging kunnen opruimen,
maar hij kiest ervoor om midden in de puinhoop te komen,
en van daaruit iets nieuws te beginnen.

Jezus is geen koning die op zijn rechten gaat staan,
hij maakt zich juist kwetsbaar en klein.

Jezus staat toe dat wij hem oneerlijk beoordelen,

dat we oordelen op basis van uiterlijke schijn en geruchten,
dat we hem slachtoffer maken van onze gemene spelletjes:
de enige rechtvaardige die de wereld ooit gekend heeft,
eindigt aan het kruis.

Al jouw oordelen laat hij over zich heen komen en hij vergeeft
het je.

Zo maakt hij die oordelen machteloos.

dia 12 – het mysterie van het kruis

Jezus maakt zich tot ons vrijwillige slachtoffer,
maar juist op die manier is hij sterker dan zijn
onderdrukkers.

Dat is het wonder, het mysterie van het kruis.

Je komt dat heel mooi tegen in de musical 'Les Miserables',
waar we vorig jaar, in het gemeenteproject 'Feest van Genade',
een verfilming van hebben gekeken.

Het gaat over een dief die vrij komt,
maar al snel weer in zijn oude gewoontes vervalt.

Totdat hij een plekje zoekt om te overnachten, en in een kerk
uitkomt.

Hij kijkt met de ogen van een dief,

weet precies wat waardevol is,

en als dank voor het onderdak steelt hij het zilveren bestek.

Bij de stadspoort wordt hij aangehouden,

en door agenten mee terug genomen naar de kerk.

De priester heeft de situatie direct door,

maar neemt de dief in bescherming:

'laat deze man vrij, ik heb hem het bestek zelf geschonken!'

De priester maakt zich vrijwillig slachtoffer,

en daarmee geeft hij een uitweg uit het leven als dief.

Op dat moment verandert het leven van de dief radicaal.

Zo maakt Jezus een einde aan de puinhopen:

niet door te oordelen, maar door het te ondergaan.

Jezus gaat niet af op wat hij van je ziet.

Het gaat maar op één ding af:

mag zijn kruis jou vrede brengen,

wil je hem als Vredekonink verwelkamen?

4. Vrede bij het kruis

dia 13 – vrede bij het kruis

Bij het kruis is vrede.

Daar is vergeving voor de puinloop die je ervan maakt.

Daar is het goed met God.

En dan kun je ook elkaar vinden.

dia 14 – vrede wordt al werkelijkheid (wolf en lam)

Jesaja schrijft over de vrede die Jezus meebrengt.

‘Een wolf zal zich neerleggen naast een lam,

een panter vlijt zich bij een bokje neer.’

Het staat symbool voor de perfecte vrede,

waar Jezus aardsvijanden met elkaar verzoent.

Zulke vrede lijkt ver weg.

De wereld is vol haat, vol angst en vol pijn.

De profetie van Jesaja lijkt een utopie,

een mooi ideaal om aan vast te houden voor de toekomst,

maar ook niet meer dan dat.

Maar denk niet dat het alleen maar toekomstsmuziek is:

wanneer we elkaar bij het kruis vinden,

wordt deze prachtige vrede al werkelijkheid.

Volgens Jesaja wordt het vrede omdat de aarde vol wordt van kennis van de Heer.

Dat begint bij het kruis.

dia 15 – vrede gaat niet vanzelf

Laten we elkaar ontmoeten bij het kruis van de koning

die alles heeft opgegeven, alles heeft losgelaten.

Want ook in de kerk gaat vrede niet vanzelf.

We kwetsen elkaar met onhandige opmerkingen.

We doen elkaar verdriet met verschillende meningen.

Soms liggen we elkaar gewoon niet,

je kunt niet met iedereen vrienden zijn.

En dan zijn er nog die oordelen.

Ga ermee naar het kruis!

dia 16 – ontmoet elkaar bij het kruis

Bij het kruis kunnen we elkaar ontmoeten.

Kunnen we onze vooroordelen laten gaan en elkaar in de ogen kijken.

Laten we zo met elkaar omgaan.

Maak het bespreekbaar als je iets dwars zit.

Sluit je niet op in je eigen oordelen.

Praat niet over elkaar, maar met elkaar.

En dat zijn niet wat goedbedoelde adviezen van mijn kant:

het is Jezus Christus zelf, onze Vredekonink, die deze opdracht geeft.

Ga naar het kruis, want daar kunnen we elkaar vinden,
daar draagt Jezus onze puinhopen.

Alleen daar is liefde.

Alleen daar is vrede.

Alleen daar is recht.

Ik wil graag afsluiten met het liedje dat ik al aanhaalde:

'straks als ik geen pijn meer doe'.

dia 17 – filmpje